

Roheline kontor
on midagi enamast
kui
keskkonnasõbralik
töökoht

Mirell Merirand

mirell.merirand@letsdoitfoundation.org

Roheline kontor .. Miks?

Kui 20. sajandi alguses töötas arenenud tööstusriikides ligikaudu 50% inimestest veel põllumajanduses, siis tänaseks on see langenud alla 5%.

Üha suurem osa inimestest töötab kontoripõhises töökeskkonnas – avalikus sektoris, teeninduses, kaubanduses ja finantssektoris.

Kontorites veedab suurema osa oma tööajast juba rohkem kui kaks kolmandikku Euroopa Liidu töötajatest.

Kontorid tarbivad kuni 40%
maailma toorainest ja
ressurssidest

Suurenev jäätmetekke, energia, vee ja
teiste loodusvarade tarbimine.

Nt kiirelt arenevad infotehnoloogia
seadmed tarbivad üle 10% kogu maailma
energiavajadustest.

ROHELISE KONTORI KÄSIRAAMAT

Käsiraamat

Käsiraamat valmis Euroopa Rohelise Kontori võrgustiku algatusel ning seda rahastas Euroopa Liit Leonardo da Vinci programmi kaudu. Võrgustiku eestipoolne partner ja antud käsiraamatu väljaandja on Säästva Eesti Instituut (SEI Tallinn, www.seit.ee) (227 lk)

GREEN
OFFICE

Reduced emissions and consumption

The environmental impacts of your workplace can be reduced ambitiously through goal-oriented, measurable activities.

A work community committed to environmental efforts

Building the organisation's management around environmental values keeps employees motivated and makes them proud of their workplace.

A strong brand through corporate responsibility

The right activities, transparency and successful sustainability communications will build your customers' trust.

Peamised valdkonnad

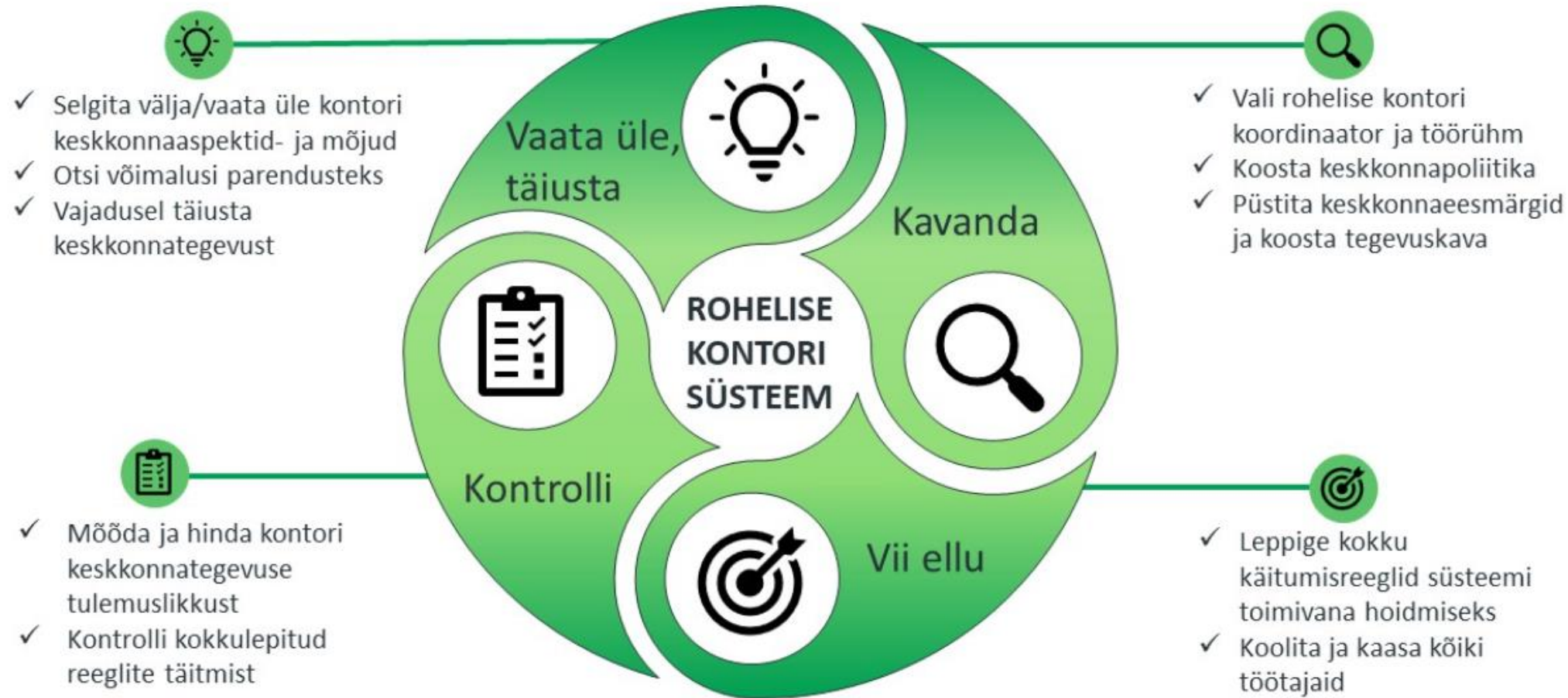
- Jätkusuutlikkuse planeerimine ja juhtimine
- Energia- ja veekasutus
- Paber ja kontoritarbed
- Jäätmed, liigiti kogumine
- Üritused, toitlustus
- Koristamine
- Transport

A photograph of terraced rice fields in a mountainous region, likely in Southeast Asia. The terraces are filled with young rice plants, and the scene is captured in the soft, hazy light of dawn or dusk. A small wooden house with a dark roof is visible on one of the terraces. The overall atmosphere is peaceful and scenic.

Jätkusuutlikkuse planeerimine ja juhtimine

Juhtimisega seotud ja tegevustega seotud

- Keskkonnaalane kohustumus/vastutus ja poliitika
- Keskkonnaalased eesmärgid ja tegevuskava
- Rohelise Kontori koordinaator ja tööühm
- Töötajate keskkonnateadlikkuse tõstmine
- Keskkonnategevuse jälgimine (seire ja mõõtmine)
- Keskkonnahoidlikud hanked
- Energiatõhususe edendamine
- Loodusressursside jm materjalide kasutamise vähendamine
- Jäätmetekke vähendamine ja taaskasutus
- Säστεv transport ja liikuvuskorraldus
- Tervislik töökeskkond

Rohelise Kontori süsteemi elemendid

Allikas: <https://ekja.ee/et/roheline-kontor/>

Rohelise kontori süsteemi võib vaadelda kui lihtsat keskkonnajuhtimissüsteemi, mille eesmärk on tervisliku ja keskkonnahoidliku kontoripõhise töökeskkonna loomine.

Paber ja kontoritarbed

Erinevate allikate kohaselt võib üsna tavalise (paberi kokkuhoiule mittemõtleva) kontori paberitarbeks pidada ligikaudu 800-1000 A4 lehte töötaja kohta kuus (**ca 50 A4 lehte töötaja kohta päevas**).

See vastab ligikaudu **5 kg paberile ja 3,5 kg CO2 heitele**.

Samaväärne CO2 heitkogus vastab ligikaudu **16,6 km** läbimisele keskmise bensiiniautoga.

Paberi kasutamise vähendamine aitab vähendada kontoritegevuse keskkonnamõju ja ka majanduskulusid.

Paberi säästlik kasutamine vähendab keskkonnamõju:

- paberi tootmisel kulutatakse vähem loodusvarasid ning tekib vähem õhu- ja veeheitmeid;
- väheneb surve metsadele (paberi tootmise tooraine on puit);
- paber kui biolagunev jääde, tekitab prügilasse ladestades suure koguse kasvuhoonegaase;

Paberi kokkuvõid säästab ka raha:

- paberi ostmisele kulub vähem raha;
- paberdokumentide haldamiseks ja säilitamiseks on vaja vähem ruumi;
- kokkuvõid tuleneb ka printerite ja koopiamasinate tarvikute ning hoolduse arvelt;
- vähem paberijäätmeid tähendab ka väiksemaid kulusi jäätmekäitlusele

Head mõtted tiimi kaasamiseks

Printimise vältimine „mõtles enne kui prindid“

- Ärge printige dokumente, kui see ei ole vajalik.
- Vaadake ja lugege printimise asemel faile arvutiekraanil.
- Tehke aruanded ja muud dokumendid (nt majasiseseks kinnitamiseks olevad arved) paber kandjate asemel kättesaadavaks internetis või sisevõrgus.
- Jagage juba prinditud mahukamaid dokumente/aruandeid kolleegidega, kellele need huvi pakuvad. Väljaprintitud dokumendile võib peale panna sildi „Loe ise ja anna kolleegile edasi“.
- Edastage teavet (sh arveid) elektroonsel kujul. Kasutage paberkirjade ja fakside asemel võimalusel e-posti – lisaks keskkonnale säästate nõnda ka aega

Keskkonnahoidlik printimine

- Harjuge kasutama faile, mille formaat aitab säästa paberit, st veenduge, et dokumendi vorming vähendab tühja „valget” pinda nii palju kui võimalik.
- Enne dokumendi printimist kasutage eelvaate funktsiooni, mis võimaldab märgata vorminguvigu ning tühje lehti enne printimist.
- Veenduge, et kahepoolne printimine oleks printerite ja koopiamasinate vaikevalikuks.
- Võimalusel vältige värvilist printimist, seades must-valge printimise vaikevalikuks.
- Terve dokumendi asemel printige vaid need leheküljed, mida vajate.
- Juhul kui on vaja printida esitlusi, kasutage selleks „jaotusmaterjali” / „handouts” seadistust – nõnda mahub ühele lehele rohkem slide.

Keskkonnahoidliku pabertoote eelistamine

- Eelistage ümbertöödeldud paberit, mis on valmistatud lõpptarbijatelt pärinevast ümbertöödeldud materjalist ja/või ökomärgisega paberit.
- Eelistage kloorivabalt töödeldud ümbertöödeldud pabertooteid.
- Eelistage FSC märgisega paberit ehk paberit, mis pärineb säästvalt majandatud metsadest.
- Kasutage pleegitamata ja värvimata paberit. Kui värviline paber on vajalik, eelistage pastelseid toone

Tulemuslikkuse mõõtmine

Kasutatud kontoripaberi koguhulk	kg või t aastas, pakki või A4 lehte aastas
Kasutatud paberi kogus töötaja kohta	kg või t aastas, pakki või A4 lehte aastas
Ökomärgisega kontoripaberi osakaal	% kogu kasutatud kontoripaberist
Ökomärgisega muu pabertoodete (kontoripaber, pehmepaber) osakaal	% kogu pabertoodetest
Ökomärgisega trükiste, nt brošüüride, infovoldikute, aruannete jne osakaal	% kõigist trükimaterjalidest (nt infovoldikud, brošüürid, aruanded jne)
Tekitatud paberijäätmete hulk	kg või t aastas
Paberi tarbimisest tulenev CO₂ emissioon	kg või t aastas (töötaja kohta)

100% TAASKASUTATUD PABER

Eestis tekib erinevatel hinnangutel 40 000 kuni 70 000 tonni vanapaberit, kartongi ja pappi aastas.

- Röpina Paberivabrik kasutab oma tootmises praegu 18 000 tonni vanapaberit aastas
- Ühe tonni vanapaberi ümbertöötlemisega on võimalik säästa ligikaudu 17 puud, 26500 l vett, 476 l naftat ja 4000 kw/h elektrienergiat

Allikas <https://www.rappin.ee/>

Jätmed ja ringlussevõtt

Zero Waste hierarhia

Olukorra hindamine

- kus täpsemalt tekib kontoris jäätmeid;
- milliseid jäätmeliike tekib (eraldi tähelepanu tuleks pöörata paberijäätmetele ja ohtlike jäätmetele sh elektroonikajäätmetele);
- kas ja kuidas on korraldatud jäätmete (liigiti) kogumine – milliseid jäätmeid liigiti kogutakse, kuidas seda tehakse (asukohad, konteinerid jms);
- kas kontoris on paika pandud ühtsed reeglid jäätmete liigiti kogumiseks;
- kas ja millisel tasemel on tarvitusele võetud jäätmeteket vältivaid meetmeid;
- milline on töötajate teadlikkus jäätmetekke vältimise ja jäätmete liigiti kogumise osas;
- kas on olemas andmed, kui palju jäätmeid tekib (sh kui suured on jäätmekäitluskulud) ja kuidas kogutud jäätmeid käideldakse (kuhu ja kellele üle antakse)

Head mõtted tiimi kaasamiseks

Tulemuslikkuse mõõtmine

Jäätmete ke kokku	kg või m ³ /aastas
Jäätmete ke töötaja kohta	kg või m ³ /töötaja/aastas
Taaskasutusse suunatavate jäätmete (teatud jäätmeliikide, nt paber/papp) osakaal kogu jäätmetekkest	%

ROHELISED LAHENDUSED

Kontoritele

Suuna oma biojätmed kestlikusse toidukasvatusse

Pakume tervikliku teenust biojätmetele. Varustame teid spetsiaalsete kontaineritega, väärindame teie biojätmed oma tehases ning suuname materjalist valmistatud bioväetised toidukasvatajatele, kes kasvatavad keskkonnasõbralikult tervislikku Eesti toitu.

Kuidas

Teiega koos loome järk-järgult uue toidu suveräänsust, kohalikku ressursi tervist läbi puhta toidu.

Teenus sisaldab:

Biojätmete audit

Selgitame välja hetkeolukorra ja parima lahenduse (biojätmete tekkemaht, vajalikud vahendid teenuse pakkumiseks ning äraveo sagedus).

Toiduringi jälgimine

Hetkel on arendamisel võimalus jälgida teie biojätmete teekonda: tekkekoht, väärindamiskoht, toidu kasvatamine, lõppsaadused.

Koolitus

Koolitame teie personali (miks koguda, kuidas koguda ja mis saab edasi).

Tervislik ja puhas toit tagasi

Hetkel on väljatöötamisel mudel, mille raames saate oma biojätmete eest tagasi toitu, mis on kasvatatud taastavatel põhimõtetel.

A still life composition featuring a vase of pink tulips and baby's breath, a three-tiered serving stand with pastries, and a bowl of fruit on a table. The scene is set on a table with various dishes, including a bowl of fruit and a glass of orange juice. The background is softly blurred, showing a person in a white shirt. The overall atmosphere is warm and inviting, suggesting a social gathering or a meal.

Üritused, toitlustus

Mida silmas pidada

Asukoht ja ligipääsetavus

Jäätmekäitlus

Energia tarbimine

Materjalid ja tooted

Kingitused ja meened

Jäätmete vältimine ja käitlemine

Transport

Toitlustus

JOLOS

Case Studies About Us Contacts

• Sustainability

Case studies

- First sustainable pilot event – [Wise Days 22](#)
- Zero waste event – [Estonia's Best Companies 22 gala](#)

A quick guide to organizing sustainable events

- Browse our digital guide – [5 steps in organizing a more sustainable event](#)

We can help with

- Measuring the environmental impact* of your event
- Organizing sustainable events
- Training people on sustainability
- Creating a sustainability communication plan

*We conduct a life cycle assessment (LCA) and follow GHG Protocol Corporate Standard.

<https://jolos.eu/sustainability/>

Koristamine

Millele mõelda ..

- Milline on töö iseloom kontoris - kas kontoris töötavad ainult kontoritöötajad või käivad seal ka kliendid?
- Kui palju inimesi töötab kontoris ja kui suur on kontori pindala? Ja tuleks arvestada ka kontoris tööl olevate inimeste arvust.
- Kui tihti koristada - kas igapäevaselt, korra nädalas või veelgi harvemini?

- Optimeerige koristuskordade sagedus
- Mõelge hoolega, läbi kas koristusteenust oleks võimalik osutada ka kontori töötamise ajal (energiasääst valgustuse jms arvelt)
- Hoolitsege selle eest, et koristusmeeskonnal oleksid piisavad teadmised õigete puhastusmeetodite, puhastusainete võimalike riskide ja keskkonnaaspektide kohta.
- Töövahendite ja puhastusaine valikul eelistage professionaalseid ja ökomärgisega tooteid.
- Minimeerige kontoris kasutatava puhastusainete hulka
- Koguge puhastusvahendite pakendid kokku ja võimalusel taaskasutage

Tulemuslikkuse mõõtmine

Kasutatavate puhastusainete kogus aastas	Liitrit
Ökomärgisega puhastusainete osakaal (osakaal kasutatavatest puhastustoodetest või koguseline osakaal)	%
Kasutatavate puhastustarvikute arv aastas	tükki vms
Mittevastavuste – kokkulepitud koristamise põhimõtete vastu eksimiste arv	arv

Jagame
kogemusi

Mulieres

NÕUD ▾

KÄED ▾

ROHELINE KONTOR

PUHA

Kontrollitud
puhtus

Meie toodetel on
EcoCert sertifikaat

NATURAL DETERGENT
made with
ORGANIC

PARABEN FREE
99,97%
NATURAL
BIO-
DEGRADABLE

tusvahend Värske

1l

A scenic landscape featuring a vibrant turquoise lake in the foreground. A large, irregularly shaped block of ice floats in the center of the lake, with a smaller piece nearby. The water is exceptionally clear, reflecting the surrounding environment. In the background, a range of rugged mountains is visible, with the highest peaks covered in snow and partially shrouded in mist. The sky is a mix of soft pinks, purples, and blues, suggesting a dawn or dusk setting. The overall atmosphere is serene and majestic.

Energia- ja veekasutus

Ligikaudu 71% Maa pinnast on kaetud **veega**, kuid vaid vähem kui 1% sellest kõlbab joogiveeks.

Mida märgata

- Veesüsteemi lekkimine võib põhjustada märkimisväärsed vee raiskamist, millega kaasneb ka otsene rahaline kulu
- Vee- ja energiatõhusate segistite (kraani ja dušisegistite) paigaldamine võimaldab vee kokkuhoidu kuni 50%-ni ning soojusenergia kokkuhoidu kuni 40%
- Kahesüsteemne tualettpott mis aitab vett säästa kuni 40%

Kontori
energiatarbest
ligikaudu 60-
70% kulub
valgustusele,
küttele ja
soojale veele

Tänapäeva kontorites kasutavad elektrit peamiselt arvutid, koopiamasinad, printerid, faksid, projektorid, kohvimasinad jne.

Kontoriseadmed koos muude elektrit tarbivate seadmetega võivad kokkuvõttes tarbida sama palju elektrit kui valgustus (ca 35%).

Just info- ja kommunikatsioonitehnoloogia laiem kasutamine ja sellest tulenev elektri tarbimine on viimastel aastatel järsult tõusnu

Olukorra hindamine

- Milline on kontori energia tarbimine (eraldi elektrienergia ja soojaenergia tarbimine)?
- Kui suure osa tarbitavast energiast moodustab roheline energia (nt taastuvenergiaallikatest toodetud elekter)?
- Kus ja millised seadmed kasutavad enam energiat?
- Kas ja milliseid meetmeid rakendatakse energiatarbimise vähendamiseks?
- Millised on töötajate käitumisharjumused?

Võimalikud lahendused

- Seadmete väljalülitamine, kui neid ei vajata;
- Kontoritehnika (arvutid, printerid, koopiamasinad aga ka kohviautomaadid, elektrivõrku ühendatud veeseadmed jms), mis seisab töös või oote režiimil, tarbib asjatult elektrit ja on mõistlik vähemalt tööväliseks ajaks välja lülitada;
- Energiatõhusate valgustite kasutuselevõtt;
- Taastuenergia tootmine ja kasutamine;
- Vahetada hõõglambid energiat säästvatamate lampide vastu.

Jagame kogemusi

Pange arvutile seadistus, mis automaatselt lülitab monitori energiasäästurežiimile kui arvutit ei ole teatud ajaperioodi jooksul kasutatud. Seadista arvutile energiasäästurežiimile lülitumiseks võimalikult lühike ajaperiood.

Seade	Keskmine elektri tarbimine (W)	Tarbimine säästurežiimil (W)
Arvutid	40	20 – 30
Kuvarid	80	10 – 15
Laserprinterid	90 – 130	20 – 30
Koopiamasinad	120 – 1000	30 – 250
Faksiaparaadid	30 – 40	10
Joogi- ja toiduautomaadid	350 – 700	300

Kliki päikesepaneelid katusele!

Miks maksta kõrget elektri hindu, kui võid ise elektrit toota?
0-euroga. Niisama lihtsalt ja kindlalt.

Arvuta päikesepaneelide rendimakse

Otsi aadressi...

Katusepaigaldis Maapaigaldis

The image shows the interior of a bus, viewed from the front looking towards the back. The seats are red with yellow handrails. Blue vertical poles and horizontal bars are visible throughout the cabin. The lighting is dim, and the overall color palette is dominated by red, blue, and yellow. The word "Transport" is centered in white text.

Transport

Keskkonnahoidlikud transpordivahendid

Ühistransport,
jalgaratas või
jalgsikäimine.

Lua koossõidusüsteem, mis võimaldab ka
isiklike kulusid kokku hoida

Juba kontori
asukoha valikul
tuleks vaadata,
et sinna oleks
mugav ligipääs
ühistranspordi
ja jalgrattaga.

Tulemuslikkuse mõõtmine

Tööle-koju liikumine (aastas)	
Auto	km/a töötaja kohta (või kütusekulu). Lisaks parkimiskulud.
Ühistransport	km/a töötaja kohta
Jalgratas/jalakäimine	km/a töötaja kohta
Kaugtööpäevad	Kaugtööpäevade arv ja kokkuhoitud km
Tööreisid (aastas)	
Auto	km/a töötaja kohta või kütusekulu (liitrit). Lisaks parkimiskulud.
Takso	km/a töötaja kohta (keskkonnasäästlikum kui ettevõtte või töötaja isiklik)
Lennuk	km/a töötaja kohta (sh, kas äri- või turistiklassis)
Rong	km/a töötaja kohta
Buss	Km/a töötaja kohta
Lisaks, kulutused töötajate igapäevasele liikuvusele (EUR):	
<i>Kulutused ameti/firma autodele</i>	
<i>Kulutused kütusele</i>	
<i>Kulutused parkimisele ettevõtte juures (sh parkimiskohtade haldamisega seotud personalikulud suuremates ettevõtetes)</i>	
<i>Kulutused isiklike sõiduautode kompensatsioonile</i>	
<i>Kulutused ühistranspordile</i>	
<i>Kulutused jalgratastele</i>	

Mötteid

